

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Фразеологизмы
с прономинативным компонентом в русском языке
(на материале «Фразеологического
словаря русского языка» А. Н. Тихонова,
А. Г. Ломова, Л. А. Ломовой)»**

Шалак Дарья Сергеевна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 57 страниц, 36 использованных источников.

Ключевые слова: ФРАЗЕОЛОГИЗМ, ПРОНОМИНАТИВНЫЙ КОМПОНЕНТ, СТРУКТУРА, ВАРИАТИВНОСТЬ, ЗНАЧЕНИЕ, СТИЛИСТИЧЕСКАЯ МАРКИРОВАННОСТЬ.

Объект исследования – фразеологические обороты с прономинативным компонентом.

Источник фактического материала – «Фразеологический словарь русского языка» (авторы-составители: А.Н. Тихонов, А.Г. Ломов, Л.А. Ломова) (М., 2007). Словарь отражает актуальное состояние фразеологической системы современного русского литературного языка, содержит около 10 000 единиц с их различными характеристиками, предоставляя тем самым возможность для их многоаспектного анализа.

Цель работы – выявить формально-семантические и функционально-стилистические особенности фразеологических оборотов с прономинативным компонентом.

Задачи работы:

- систематизировать научную информацию о фразеологии как лингвистической дисциплине и как особой подсистеме русского языка;
- классифицировать фразеологизмы с прономинативным компонентом с учетом формальной организации;
- охарактеризовать значение фразеологизмов с прономинативным компонентом и системные отношения между ними;
- описать функционально-стилистические свойства фразеологизмов с прономинативным компонентом.

В работе использован преимущественно описательный метод исследования; в ходе описания применялись следующие приемы: лингвистического наблюдения, классификации и систематизации.

Проведенное нами исследование позволяет утверждать, что во фразеологической системе русского языка фразеологизмы с прономинативным компонентом образуют особую подсистему, единицы которой обладают определенной структурой, имеют неизменный состав или допускают вариантность состава, выражают различные лексические значения, демонстрируют системный характер фразеологии, имеют соответствующую функционально-стилистическую окраску, определяемую их закрепленностью за устной или письменной речью, реализуют разную степень нормативности, характеризуются наличием/отсутствием образности и экспрессивности, различаются частотностью употребления.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай рабоце 57 старонак, 36 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: ФРАЗЕАЛАГІЗМ, ПРАНАМІНАТЫЎНЫ КАМПА-НЕНТ, СТРУКТУРА, ВАРЫЯТЫЎНАСЦЬ, ЗНАЧЭННЕ, СТЫЛІСТЫЧНАЯ МАРКІРАВАНАСЦЬ.

Аб'ект даследавання – фразеалагічныя звароты з пранамінатыўным кампанентам. Крыніца фактычнага матэрыялу – «Фразеалагічны слоўнік рускай мовы» (аўтары-складальнікі: А.М. Ціханаў, А.Г. Ломаў, Л.А. Ломава) (М., 2007). Слоўнік адлюстроўвае актуальны стан фразеалагічнай сістэмы сучаснай рускай літаратурнай мовы, змяшчае каля 10 000 адзінак з іх рознымі характарыстыкамі, даючы гэтым магчымасць іх шматаспектнага аналізу.

Мэта работы – выявіць фармальна-семантычныя і функцыянальна-стылістычныя асаблівасці фразеалагічных зваротаў з пранамінатыўным кампанентам.

Задачы работы:

- сістэматызаваць навуковую інфармацыю аб фразеалогіі як лінгвістычнай дысцыпліне і як асобай падсістэме рускай мовы;
- класіфікаваць фразеалагізмы з пранамінатыўным кампанентам з улікам фармальнай арганізацыі;
- ахарактарызаваць значэнне фразеалагізмаў з пранамінатыўным кампанентам і сістэмныя адносіны паміж імі;
- апісаць функцыянальна-стылістычныя ўласцівасці фразеалагізмаў з пранамінатыўным кампанентам.

У рабоце выкарыстаны пераважна апісальны метады даследавання; у ходзе апісання прымяняліся наступныя прыёмы: лінгвістычнага назірання, класіфікацыі і сістэматызацыі.

Праведзенае намі даследаванне дазваляе сцвярджаць, што ў фразеалагічнай сістэме рускай мовы фразеалагізмы з пранамінатыўным кампанентам утвараюць асаблівую падсістэму, адзінкі якой маюць пэўную структуру, нязменны склад або дапускаюць варыянтнасць складу, выражаюць розныя лексічныя значэнні, дэманструюць сістэмны характар фразеалогіі, маюць адпаведную функцыянальна-стылістычную афарбоўку, якая вызначаецца іх замацаванасцю за вусным ці пісьмовым маўленнем, рэалізуюць розную ступень нарматыўнасці, характарызуюцца наяўнасцю/адсутнасцю вобразнасці і экспрэсіўнасці, адрозніваюцца частотнасцю ўжывання.

ABSTRACT

The diploma work consists of 57 pages, 36 sources.

Key words: PHRASEOLOGISM, THE PROMINATIVE COMPONENT, STRUCTURE, VARIABILITY, SIGNIFICANCE, STYLISTIC MARKING.

The object of the research is phraseological units with a pronominal component.

The source of factual material – «Phraseological Dictionary of the Russian language» (authors-compilers: A. N. Tikhonov, A. G. Lomov, L. A. Lomova) (M., 2007). The dictionary shows the current state of the phraseological system of the modern Russian literary language, contains about 10,000 units with their various characteristics, providing an opportunity for their multidimensional analysis.

The aim of the research is to identify formal-semantic and functional-stylistic features of phraseological units with a pronominal component.

The tasks of the research:

- systematize scientific information about phraseology as a linguistic discipline and as a special subsystem of the Russian language;
- classify phraseological units with a pronominal component taking into account the formal organization;
- characterize the meaning of phraseological units with a pronominal component and the system relations between them;
- describe functional-stylistic features of phraseological units with a pronominal component.

A descriptive research method was mainly used in the work which is based on the analysis of the language facts; during the description the following methods were used: the method of linguistic observation, the method of classification and systematization.

Our research allows to assert that phraseological units with a pronominal component in the phraseological system form a special subsystem which units have a certain structure, an unchanged composition or allow variability of composition, express different lexical meanings, demonstrate the systemic nature of phraseology, have a certain functional-stylistic coloring which is determined by their attachment to oral or written speech, implement different degrees of normativity, are characterized by the presence or absence of imagery and expressiveness, differ in the degree of usage activity.